

EEN KLEINE BIOGRAFIE VAN ERESCHEPEN FRANS DE HERDT

DEEL 2

Frans aan het werk en op pensioen

Frans werkte van 1957 tot 1996 bij Gevaert (Agfa – Gevaert N.V.) in Mortsels. Hij was er arbeider in de kartonnage, een afdeling die inpakdozen en filmkernen produceerde.

Hij zegt daarover: “ Het was zwaar werk in de kartonnage, en er was veel stof. Ik heb er bijna 40 jaar gewerkt en het waren schone jaren. Ik heb er mooie herinneringen aan bewaard.

Gevaert was een vooruitstrevend werkgever die straten vooroplag ten opzichte van de sociale wetgeving. Toen de dokter bij mij MS vaststelde kreeg ik zelfs een privéparking nabij mijn werkplek. Tijdens de middagpauze speelden Jos en ik af en toe een partijtje schaak. We bewaarden het schaakspel in een grote doos. Jos, die nog provinciaal kampioen was geweest, leerde mij de regels van het spel.”

Frans is altijd blijven schaken. Een enkele keer werd er - na de collegevergadering in het gemeentehuis - nog geschaakt. Sinds zijn pensionering speelt hij met wisselend succes om de 14 dagen een match tegen Paul Van Bommel (°23 maart 1953), de chef van het restaurant Casa Grinta in Terhagen.

Frans en de bibliotheek

Frans was schepen voor cultuur en gemeentelijke gebouwen van 1989 tot 1994. In die functie voelde hij zich erg in zijn sas. Als cultuurmens met 6 jaar ervaring als schepen voor openbare werken (1983 – 1988) begon hij met veel optimisme aan zijn taak: nieuwe kansen voor cultuur in een snel wijzigend cultuurlandschap. Zijn eerste doel was een betere huisvesting voor de gemeentelijke bibliotheek.

De gemeentelijke bibliotheek was opgestart in 1982 in de beleidsperiode van cultuurschepen Isidoor Van Reeth (°21 september 1923 - +9 februari 2008) en van de voorzitter van de cultuurraad Bruno Struyf (°Boom, 15 oktober 1942). Zij waren erin geslaagd om in het kader van het nieuwe bibliotheekdecreet (juni 1978) een volledig nieuwe gemeentelijke openbare bibliotheek op te richten en de lokale boekerijen (van de katholieke en de socialistische zuilen en van de LSA) daarin te integreren. Vanaf januari 1982 was de Plaatselijke Openbare Bibliotheek (POB) operationeel met een hoofdbibliotheek aan de Markt en 3 uitleenposten.

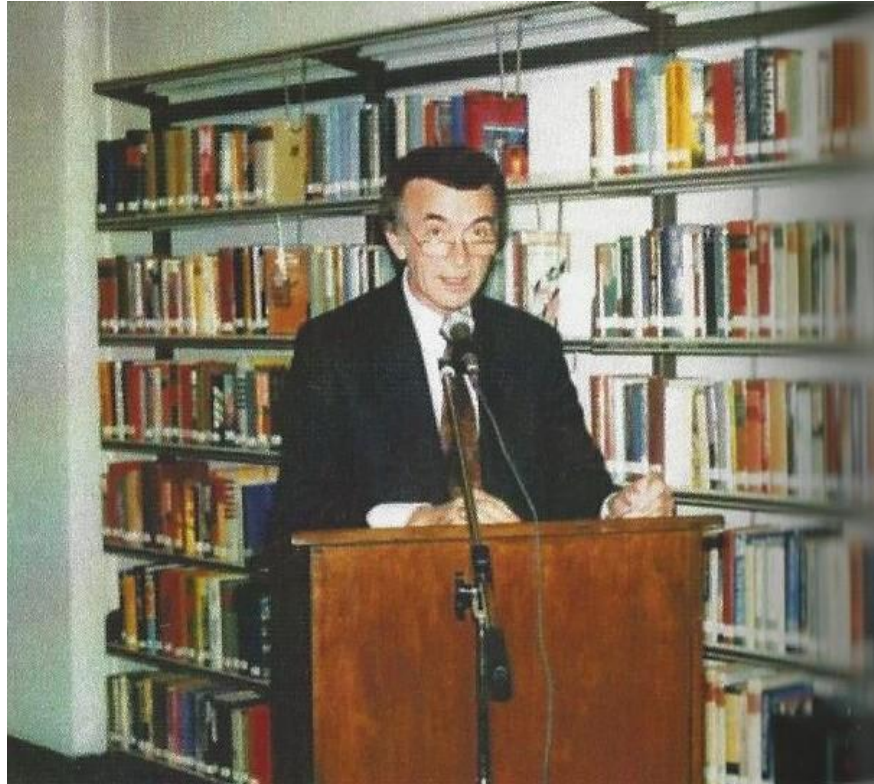

Voorzitter van de cultuurraad Bruno Struyf in gesprek met schepen voor cultuur (1977 – 1988) Isidoor Van Reeth

De gebouwen waarin de nieuwe gemeentelijke bibliotheken konden werken waren zeker niet optimaal. Frans zocht daarom naar oplossingen binnen de budgettaire mogelijkheden. Voor de hoofdbibliotheek aan de Markt nam hij architect Marc Jonkers (°Mechelen, 6 juli 1941) onder de arm. Met deze architect realiseerde Frans een flinke verbetering: er werd een lift geïnstalleerd zodat het volledige gebouw voor iedereen toegankelijk werd, de bestaande lokalen werden heringericht, er kwam plaats voor een afdeling audiovisuele media en op de tweede verdieping kwam er een jeugdafdeling. Frans kon de vernieuwde hoofdbibliotheek officieel openen met een toespraak op 1 oktober 1994.

Inmiddels werd er ook elders flink geïnvesteerd:

- De uitleenpost in Terhagen kreeg een lift zodat de bibliotheeklokalen op de verdieping ook voor oudere lezers goed bereikbaar werden (ingebruikneming op 16 september 1994).
- Het filiaal van Reet – centrum verhuisde van “het Papscholeke” naar de Molenstraat 2 (de vroegere winkel **Aster – X**) naast het gemeentehuis (officiële opening op 24 juni 1994, open – deur op 25 juni 1994).

Frans De Herdt tijdens zijn toespraak bij de feestelijke heropening van de hoofdbibliotheek aan de Markt op 1 oktober 1994

De nieuwe locatie voor een bibliotheek in Reet – centrum (1993)

De nieuwbouw voor de uitleenpost in de Predikherenvelden is een verhaal apart. De beslissing tot de bouw van een cultureel gebouw was duidelijk vermeld in het bestuursakkoord van 1988. Maar de budgetten waren zeer beperkt. Architect Jonkers stelde voor om zijn stagiair (de zoon van de ambassadeur van Roemenië) onder zijn toezicht met de opdracht te belasten om zo de ontwerpkosten te beperken.

Op een werkvergadering werd overeengekomen dat de gebouwen moesten passen in het mooie kader van de Predikherenvelden en dat er ruimte moest zijn voor een uitleenpost voor de bibliotheek maar ook voor andere culturele activiteiten. Deze opdracht werd in het Molenhuis op een A4 uitgetekend door Eddy Huyghe. De (talentvolle) jonge architect slaagde in zijn opdracht en de werken werden aanbesteed.

Omdat het budget weer onvoldoende was kon enkel het gebouw worden gegund zonder de technische installaties. In september 1994 was het gebouw winddicht.

De technische installaties (o.m. de verwarming) werden opgenomen in de begroting van 1995 en op 3 november 1995 werd het gebouw "Predikherenvelden" officieel in gebruik genomen. De tapkast, voorzien in de vergaderzaal, paste zelfs dan niet binnen het budget zodat die eerst kon worden gerealiseerd in 2004, toen Jeannine Van Cauwenbergh (°2 april 1954) schepen voor cultuur was.

Maar Frans maakte wel een succes van het programma voor een vernieuwde bibliotheek.

De nieuwe bib en cultuurzaal in de Predikherenvelden (1995)

Frans en de vorming van een politieke meerderheid

De uitslag van de verkiezingen in oktober 1988 was voor vele waarnemers een verrassing. De CVP van voorzitter Eddy Huyghe en lijsttrekker Francis Van Den Eede (°Sint-Amands, 20 augustus 1934 - +Brussel, 26 oktober 1998) behaalde – tegen de voorspellingen in – stemmenwinst en 11 zetels in de gemeenteraad. De SP (de socialistische partij) verloor en haalde nog 7 zetels. De lokale lijst Volksbelangen kwam uit op 4 zetels. Deze 2 partijen hadden in 1988 een geheim akkoord gesloten om samen de gemeente te besturen waarbij hun kopmannen Isidore Egelmeers (°Terhagen, 12 juli 1929) en Astère Devrieze (°Aalter, 23 februari 1933) elk 3 jaar burgemeester zouden worden.

Maar voor de groene partij Agalev werd eerder onverwacht Joos Schroeven (°Deurne, 9 februari 1948) gekozen tot gemeenteraadslid. Reeds op de avond van de verkiezingen sloten de 3 partijen, samen goed voor een nipte meerderheid van 12 zetels, een voorlopig akkoord om te besturen zonder de CVP. Frans De Herdt, die goede connecties had in de groene beweging, hoorde er al van tijdens de verkiezingsnacht. Op zijn initiatief werd actie genomen en contact gezocht met de bestuursleden van Agalev. Ondanks hun oorspronkelijk wantrouwen konden zij overtuigd worden om ook de CVP een kans te geven. Een van de breekpunten voor Agalev was dat een bedrag van 1 miljoen frank in de jaarlijkse begroting zou worden ingeschreven voor “projecten in het zuiden”. Dat werd door beide kampen toegezegd. Maar bij navraag bleek dat de heer Egelmeers hiermee projecten bedoelde “in het zuiden van de gemeente “. Het voorlopig akkoord werd door Agalev afgevoerd.

Twee maanden lang onderhandelden CVP en Agalev dan intensief op een geheime locatie in Boom. De onderhandelaars waren Eddy Huyghe, Francis Van Den Eede, Roger Verlinden (°1 juli 1942), Leo Lauriks (°Boom, 8 juli 1939) en Michel Depaepe (°Mechelen, 1 september 1950) voor CVP en Joos Schroeven en Luc Jacobs (°8 maart 1946) voor Agalev. In december 1988 geraakten zij het eens over een programma voor de periode 1989 – 1994. De auteurs van het akkoord waren Eddy Huyghe en Joos Schroeven, twee nieuwkomers in het politieke landschap van de gemeente Rumst. Het akkoord kwam moeizaam tot stand omdat er tussen de besturen van de 2 partijen nogal wat achterdocht bestond.

Resultaat was een zeer uitgebreid en gedetailleerd bestuursakkoord maar ook een beleidsnota waarin beide partijen verklaarden op een nieuwe basis (met meer inspraak voor de bevolking en voor de gemeenteraadsliden) te willen samenwerken. Agalev wou absoluut het departement openbare werken beheren zodat Frans een nieuwe taak kreeg als schepen voor cultuur en patrimonium.

Frans organiseert een feestje

Frans was ooit ook schepen voor feestelijkheden en hij nam die taak zeer ter harte. Met een kleine gemeentelijke inbreng kon hij enkele mooie projecten realiseren.

Zo bracht hij de trekking van de Nationale Loterij – met de grote show die daar toen nog bij hoorde – enkele malen naar de gemeentelijke sporthal Uitgedekt Schoor in Terhagen. Op 8 februari 1984 traden – bij de trekking van de 6e tranche – Benny Neyman en het orkest Bluesette op. Ook op 25 november 1987 (47e tranche) en 15 november 1993 (49e tranche) werden de liefhebbers vergast op een grote show.

Volgens sommige aanwezigen werd de show gepresenteerd door Regine Clauwaert (°30 maart 1942) en traden toen respectievelijk Marc Dex (°Retie, 3 maart 1943), Connie Neefs (°Gierle, 10 juli 1952) en Margriet Hermans (°Turnhout, 17 maart 1954) op. Deze laatste trekking werd diezelfde avond “live” uitgezonden op de toenmalige BRT. Een aantal leden van het college van burgemeester en schepenen mochten op de bekende witte knop drukken om de winnaars aan te wijzen. Het publiek uit eigen gemeente en ver daarbuiten apprecieerde het aanbod met vedetten van radio en TV en kwam in groten getale opdagen.

Maar het meest gedenkwaardige feest was wellicht de viering van ereburgers Yvonne Verbeeck en Frans Bruynseels. Daar zit weer een verhaal aan vast.

Luc Beghin (°15 mei 1951) was in de periode 1989 – 1994 een gewaardeerd gemeenteraadslid voor de CVP. Op zijn voorstel keurde de gemeenteraad in 1992 een besluit goed waardoor de gemeente Rumst één of meerdere verdienstelijke personen de titel van ereburger kan toekennen. Volgens Luc kwamen daarvoor de bekende actrice met Rumstse “roots” Yvonne Verbeeck (°7 december 1913 - +26 februari 2012) en de eerste burgemeester van de fusiegemeente Frans Bruynseels (° 10 september 1913 - + 19 december 2009) meest in aanmerking.

Het college van burgemeester en schepenen en de gemeenteraad gingen akkoord en Frans kreeg de opdracht om voor de toekenning van de eretitels een passend kader te organiseren.

Frans organiseerde – met de financiële inbreng van tal van sponsors – een viering die op 11 december 1993 plaats had.

Eerst onthulde Minister van Staat **Leo Tindemans** (°Zwijndrecht 16 april 1922 - +Edegem 26 december 2014) op de Markt een standbeeld van Yvonne Verbeeck. Dit beeld was van de hand van beeldhouwer Ton Piepers (Weert – Nederlands-Limburg).

Ereburgers Yvonne Verbeeck en Frans Bruynseels

Daarna volgde in de Parochiale Kring “een praatshow over ervaringen en herinneringen”. De show werd gepresenteerd door Henk Van Montfoort (°Alkmaar, 16 mei 1931 - +Brasschaat, 17 september 2002), die toen in de Veerstraat in Rumst woonde. De harmonie Verbroedering en de harmonie De Breydelzonen verzorgden de muzikale intermezzi. Politici zoals Astère Devrieze (schepen voor onderwijs onder burgemeester Bruynseels), Isidore Egelmeers (eresenator en fractieleider van de SP in de gemeenteraad van Rumst), burgemeester Francis Van Den Eede, Petrus Thys (°Rumst, 11 april 1933, eredeputé van de provincie Antwerpen) en Leo Tindemans haalden ernstige en vrolijke herinneringen op aan het leven en het werk van oud – burgemeester Frans Bruynseels.

Tussen deze gesprekken door vertelden collega’s van Yvonne Verbeeck - onder meer Bob Benny, Luc Caals, Jacky Lafon en John De Wilde van De Strangers - honderd anekdotes uit de lange carrière van de actrice die ereburger werd.

Ten slotte overhandigde Frans aan de beide ereburgers een geschenk.

Het publiek beleefde in een “uitverkochte” zaal Parochiale Kring aan de Veerstraat een prachtige namiddag.

Frans De Herdt huldigt Yvonne Verbeeck

Frans en “de informele vergadering”

Frans was als politicus ook een goed strateeg. Hij vond dat er – in tegenstelling tot de eerste bestuursperiode na de fusie (1977 – 1982) – meer inhoudelijk en projectmatig moest worden gewerkt.

De vroegere gemeentesecretaris Jan Van Grinderbeek (1991 – 2016) zegt daarover: “ Frans was een illustre mandataris. Hij stelde in 1983 voor om een planning op te stellen voor de realisatie van het bestuursprogramma. Hij vond geen gehoor bij zijn collega-schepenen. Frans besloot dan om – met instemming van burgemeester Bruynseels – een informele vergadering op te starten. Hij nodigde politici en ambtenaren die zijn zienswijze genegen waren uit om mee te werken aan de vooropgestelde doelstellingen. Daarmee heeft Frans de basis gelegd voor de onmisbare samenwerking van de gemeentelijke administratie met het politieke bestuur – ieder in zijn rol – om een efficiënt en resultaatgericht beleid te voeren. “

Op het einde van een geslaagde vergadering zei Frans dan vaak en heel oprecht: “Goede vriend, ik heb **een fantastische dag** gehad.... “

Frans in gesprek met gemeentesecretaris Jan Van Grinderbeek (foto 1999)

Frans en de kunst

Frans heeft contacten in zeer diverse milieus, van de lokale middenstand tot de intercommunales, van muzikanten tot industriëlen, van sportmensen tot politici. Zo maakte hij in 1993 kennis met beeldhouwer Lode Eyckermans (°6 maart 1919 - +25 januari 1998). Deze was van 1975 tot 1983 directeur van de Mechelse kunstacademie.

In de periode 1992 – 2000 besteedde het gemeentebestuur – volgens de richtlijnen van de Vlaamse overheid – jaarlijks een beperkt bedrag aan de aankoop van kunstwerken. Daarom stelde Frans voor om voor de grote hall van het gemeentehuis het beeld “ **Hij en Zij** ” van Lode Eyckermans aan te kopen.

De gemeenteraad keurde dit voorstel goed en het beeld werd officieel onthuld op vrijdag 9 juli 1993.

Dit monumentale brons heeft uiteraard een symbolische plaats in het gemeentehuis, nabij de trouwzaal waar inmiddels enkele duizenden trouwlustigen mekaar het jawoord hebben gegeven. Het is een goed aanknopingspunt, niet alleen voor de (jonge) koppels maar ook voor de ambtenaar van de burgerlijke stand, die bij het einde van de plechtigheid op zoek is naar inspiratie voor een slottoespraak met felicitaties voor het nieuw getrouwde paar.

“Hij en Zij” van Lode Eyckermans

Frans en het goede leven

Frans was als schepen voor patrimonium ook verantwoordelijk voor de oude pastorie (gebouwd in 1833) aan de Laarstraat in Reet. Na de bouw van een nieuwe pastorie stond die leeg. Schepen Eddy Huyghe schreef een collegenota met daarin een opsomming van de (vele) mogelijkheden, gaande van een volledige (en dure) restauratie, over de inrichting als gemeentelijke bibliotheek tot afbraak voor de vergroting van het Koningin Elisabethpark. Een bestemming als bibliotheek werd gekelderd door een rapport van de inspectie, de afbraak was om historische redenen niet opportuun.

Het college koos er dan voor om het gebouw via een concessie op de markt te brengen. Zo kreeg de oude pastorie een bestemming als klasserestaurant. Dat Bart De Pooter, een neef van zijn vrouw Mady, van **De Pastorale** een groot succes maakte stemde Frans uiteraard zeer gelukkig. Een maaltijd in dit etablissement bleef voor Frans als gemeentebestuurder wel een zeer uitzonderlijke gebeurtenis.

Het restaurant De Pastorale van chef Bart De Pooter heeft twee Michelinsterren. Het gebouw is nu eigendom van het Autonoom Gemeentebedrijf AGB - Rumst.

Frans is een levensgenieter. Zolang zijn dokters dat toelieten at hij graag maar met mate(n) scampi's in een zachte currysaus. Daar mocht best een Duvel bij gedronken worden, niet alleen uit "goesting" maar ook uit overtuiging. Tenslotte kon Frans bij herhaling een beroep doen op brouwerij Duvel Moortgat uit Breendonk (gemeente Puurs) voor sponsoring van één van zijn vele projecten.

Als lid van het college van burgemeester en schepenen volgde Frans nauwgezet alle vergaderingen. Maar na gedane arbeid had hij behoefte aan ontspanning. Zo maakte hij er een gewoonte van om met enige regelmaat een partijtje "kicker" in café Belle Vue aan het Koningin Astridplein voor te stellen. Met zijn ploegmaat, gemeentesecretaris Jan Van Grinderbeek, vocht hij menig heroïsch duel uit tegen zijn medeschepenen Jef Van der Borch en Eddy Huyghe. Na de match zei iemand dan wel eens:

"Met een Duvel in de hand, komt men door gans het land".

Eddy Huyghe, collega – schepenen van Frans van 1989 tot 2000